

Przedstawiamy Państwu zestaw informacji praktycznych. Liczymy, że pomogą one prawidłowo przygotować się do udziału w tej wyprawie.

Piszemy m.in. o warunkach podróżowania, klimacie, łączności telefonicznej i kursach walut, a także o niezbędnym ekwipunku.

Kolacja na kwaterze prywatnej

Takimi UAZ-ami jeździmy po Bajkale

1. CHARAKTER WYJAZDU - WARUNKI NA TRASIE

Noclegi

- Irkuck, Krasnojarsk - hotel ***
- Listwianka - baza turystyczna; drewniane, ogrzewane domki z toaletami; kąpiele w bani, czyli rosyjskiej łaźni parowej
- Wyspa Olchon - kwatery prywatne; pokoje w ogrzewanych domach; toalety - wychodki, kąpiele w bani
- w dniach 7-9 (przejazd po Bajkale): warunki traperskie; wieloosobowe pomieszczenia w bazie naukowej na Wyspach Uszkanii i siedzibie strażników rezerwatu w Dawszy; toalety - wychodki; kąpiele w bani; niezbędne będą lekkie śpiwory (nie wszędzie jest pościel)
- Siewierobajkalsk - hotel klasy turystycznej, pokoje 2-osobowe z łazienkami (lub 1 łazienka na 2 pokoje)

Transport

- Przejazdy lokalne mikrobusami.
- Przeprowa po Bajkale UAZ-ami, czyli rosyjskimi terenowymi furgonetkami, bardzo dobrze sprawdzającymi się na Syberii (po 5-6 pasażerów w aucie). Korzystamy z usług miejscowych, doświadczonych kierowców. W razie wystąpienia ekstremalnych warunków śnieżno-lodowych niezbędne może być kolektywne odkopywanie, wypychanie pojazdów.
- Transport poduszkwocem wzdłuż Kolei Krugobajkalskiej oraz z Listwianki do Buguldiejki.
- Podróż koleją z Siewierobajkalska do Krasnojarska (ok. 36 godz.) odbędzie się w wagonie klasy kupiejskiej z 4-osobowymi przedziałami sypialnymi (miejsca na dwóch piętrach naprzeciw siebie, a pod oknem stolik). W każdym wagonie działa samowar. U konduktorki można wypożyczyć szklanki oraz kupić herbatę, kawę, ciastka itp. Gorące dania oraz artykuły spożywcze można będzie kupować podczas postojów na stacjach (koszt posiłku ok. 15-25 zł). W większości składów jedzie wagon restauracyjny, za to nie należy spodziewać się prysznic (są toalety-łazienki, w których na upartego można się umyć). W pociągu będzie ciepło!

Wyżywienie

- Śniadania, obiady i kolacje - zgodnie z programem.
- W większości będzie to domowe jedzenie przygotowywane przez gospodynie w bazach turystycznych i na kwaterach prywatnych.
- W trakcie przeprawy przez Bajkał (dni 7-10) organizator zapewnia zaprowiantowanie, a posiłki przygotowujemy wspólnymi siłami pod kierunkiem kierowców obdarzonych talentem kulinarnym.

SZEROKIE TOR4

2. POGODA

Syberyjska zima nad Bajkałem wcale nie jest tak straszna, jak może się wydawać. W praktyce w ciągu dnia pod koniec lutego i w marcu temperatury nie powinny spadać poniżej -10°C czy -20°C . Niska wilgotność powietrza i świecące słońce sprawiają, że taki mróz nie jest uciążliwy dla przybysza z Europy.

Niemniej jednak może się zdarzyć, że będzie zimniej albo pojawi się wiatr, który spowoduje, że niższa będzie temperatura odczuwalna - i na takie warunki trzeba również być przygotowanym.

Program wyprawy jest skonstruowany w taki sposób, by zawsze była możliwość schronienia się w ciepłym pomieszczeniu (choćby w kabinie samochodu).

3. PIENIĄDZE

Aktualne (05.11.2019) kursy rubla:

1 USD = ok. 64 RUB, 1 EUR = ok. 72 RUB.

Ruble rosyjskie najlepiej zakupić w Polsce. W razie braku takiej możliwości, sugerujemy zabrać z kraju dolary (lub euro), a następnie wymienić je na ruble. Inna opcja to wypłacanie pieniędzy na miejscu z bankomatów (prowizje w zależności od banku).

Jeśli chodzi o dolary, należy zabrać banknoty drukowane po 2011 r. (niebieskie). Starsze nie są przyjmowane przez punkty wymiany walut. Dotyczy to także III raty wpłacanej pilotowi.

Punkty wymiany walut i bankomaty będą dostępne tylko w Irkucku, Siewierobajkalsku i Krasnojarsku.

Ceny podstawowych artykułów i usług w Rosji są zbliżone do polskich. Dotyczy to również lokali, w których będziemy zatrzymywać się na obiady.

Na własne potrzeby (posiłki niezawarte w cenie, kawę, piwo, pamiątki) należałoby mieć ok. 10 000 RUB, czyli **170 USD/140 EUR**. Albo więcej - w zależności od apetytu, pasji kolekcjonerskich czy szczodrości w obdarowywaniu krewnych i znajomych.

4. TELEFONY I INTERNET

W większości miejscowości na trasie jest zasięg rosyjskich sieci komórkowych, z którymi polscy operatorzy posiadają umowy roamingowe. Zasięgu będzie brakowało tylko podczas przeprawy po Bajkałe (dni 7-10) oraz w czasie przejazdu pociągiem z Siewierobajkalska do Krasnojarska (dzień 12).

Przed wyjazdem warto zapoznać się z taryfami swojego operatora (zwykle opłaty za połączenie przekraczają 10 zł/min.)

Hotele w Irkucku i Krasnojarsku udostępniają gościom sieć wi-fi. Poza tym Internet dostępny wyłącznie przez telefon.

Błękitne niebo nad Bajkałem

Piknik na środku Bajkału

SZEROKIE TOR4

Zdrowie

Nie są wymagane żadne szczepienia obowiązkowe. Zalecane są szczepienia przeciwko dyfterytowi, tężcowi, gruźlicy, żółtacze typu A i B oraz kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych

Na wyjazd należy zabrać ze sobą podstawowe leki w małej ilości oraz wszelkie leki zapisane przez Państwa lekarza.

Antypoślizgowe nakładki na buty

Szczelina lodowa na Bajkale

5. BEZPIECZEŃSTWO

W czasie tego wyjazdu nie będziemy podróżować po terenach uznawanych za szczególnie niebezpieczne. Pobyt na lodzie Bajkału wiąże się jednak z pewnymi zagrożeniami, które wynikają ze zróżnicowanego i dynamicznego charakteru pokrywy lodowej.

W związku z tym, przebywając na lodzie, trzeba zachowywać szczególną ostrożność, nie oddalać się od grupy i bezwzględnie stosować się do zaleceń pilota oraz kierowców.

Będziemy ostrzegać m.in. o szczelinach występujących w pokrywie lodowej oraz tzw. *potyniach*, czyli miejscach, które nie zamarzają (lub w których lód jest bardzo cienki). Trzeba będzie również uważać przy pokonywaniu wszelkich przeszkód lodowych, gdyż zwykłe poślizgnięcie może grozić poważnymi złamaniami.

W czasie pobytu na lodzie zalecamy korzystanie ze specjalnych antypoślizgowych nakładek na buty z metalowymi kolcami, które zapewniają znakomitą przyczepność.

6. EKWIPUNEK I BAGAŻ

Co zabrać?

Najważniejszy będzie odpowiedni zestaw odzieży „na cebulkę”. Ma nas chronić przed niską temperaturą (kalesony, polar) i ewentualnym wiatrem (nieprzewiewne spodnie i kurtka).

Każdy powinien mieć ze sobą:

- ocieplane spodnie (np. narciarskie) wraz z ciepłymi kalesonami,
- podkoszulkę + koszulę lub cienki polar + gruby polar + kurtka nieprzepuszczająca wiatru (albo podobny zestaw ciepłej odzieży)
- buty trekkingowe (bądź inne na dobrej podeszwie i z nieprzewiewną cholewką) i wełniane skarpety,
- nakładki antypoślizgowe na buty,
- ochraniacze przeciwśnieżne na nogi (stuptuty),
- grubą czapkę,
- ciepły szalik,
- rękawiczki (nieprzepuszczające wiatru),
- strój kąpielowy (z myślą o gorących źródłach).

Należy mieć także:

- tłusty krem z dużym filtrem UV,
- latarkę-czołówkę,
- termos,
- osobistą apteczkę,
- okulary przeciwsłoneczne,
- ręcznik
- lekki śpiwór - z myślą o noclegach podczas przeprawy przez Bajkał (nie wszędzie jest pościel).

Osobom mało odpornym na chłód radzimy zabranie specjalnej bielizny termicznej (kalesony, podkoszulka z długim rękawem), najlepiej z materiału z dodatkiem wełny (np. Icebreaker). Tego rodzaju odzież najściślej izoluje ciało przed zimnem.

SZEROKIE TOR4

Odzież ma zatrzymywać ciepło i chronić nas przed wiatrem.

Bardzo ważne są odpowiednie, zaimpregnowane buty.

Szczególną uwagę należy zwrócić uwagę na obuwie. Nie bez powodu sugerujemy zabranie wysokich butów trekkingowych - będzie w nich ciepło (bo podeszwa jest gruba) i bezpiecznie (bo podeszwa ma dobrą przyczepność). Buty na płaskiej podeszwie (bez bieżnika) nie sprawdzą się! Przed wyjazdem buty warto zaimpregnować (przyklepiając się śnieg może tajać od ciepła stopy i but będzie przemakał).

Rozsądnie dobrany zestaw odzieży „na cebulkę” pozwoli bez trudu zmieścić się w limicie wagi bagażu narzuconym przez linie lotnicze.

W razie jakichkolwiek wątpliwości co do odzieży i ekwipunku, prosimy o kontakt z nami przed wyjazdem. Odpowiedni ekwipunek na tej trasie jest niezbędny, a w trakcie podróży nie będzie możliwości dokupowania brakującego sprzętu.

Dobrej jakości odzież i sprzęt turystyczny można kupić m.in. w Sklepie Górskim Avalanche (avalanchesklep.pl) oraz Trekker Sport (trekkersport.com.pl). W obydwu sklepach dla Klientów naszego biura przewidziano zniżki.

Warto rozważyć zabranie drobnych prezentów dla ludzi, których będziemy spotykać w podróży. Sprawdzają się buteleczki polskich alkoholi czy suweniry z Polski.

Jak się spakować?

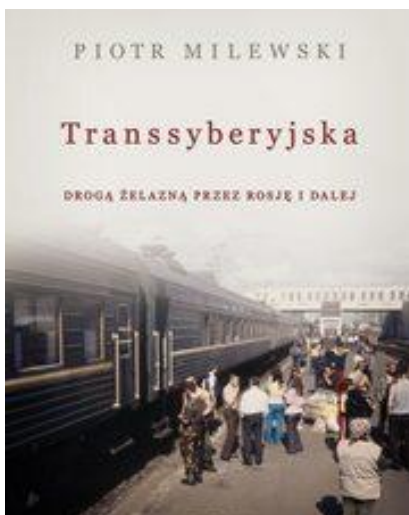
- Bagaż główny do 23 kg i podręczny do 5 kg.
- Najlepszym rozwiązaniem będzie torba na kółkach, którą na dobrej nawierzchni można ciągnąć i którą przy pokonywaniu np. schodów na dworcach kolejowych można nieść na ramieniu.
- Nie sprawdzą się sztywne walizki o dużej objętości, które trudno będzie upakować w UAZ-ach, a później upchnąć w przedziałach kolejowych.
- Bagaż powinien ważyć tyle, by każdy uczestnik mógł go samodzielnie nosić.
- Na bagaż podręczny najlepiej zabrać mały plecak, w którym zmieszczą się termos, aparat fotograficzny, zapasowe skarpety itp.

SZEROKIE TOR4

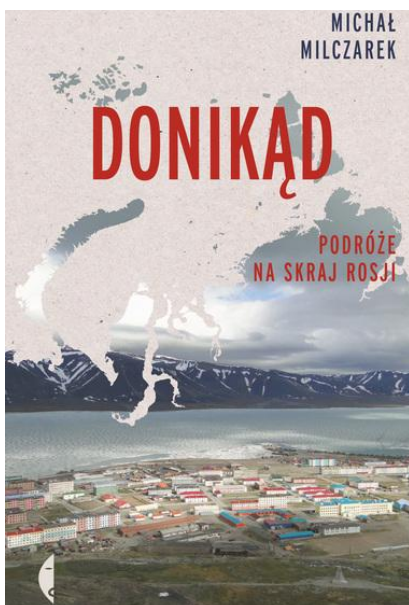
PS. Lektura nieobowiązkowa

Polecamy kilka książek, które pozwolą przed wyjazdem zagłębić w tematykę Rosji i trochę lepiej rozumieć rzeczywistość, w której będziemy się poruszać:

- Lew Gumilow *Od Rusi do Rosji* - szkice przedstawiające historię Rosji w aspekcie etnicznym, ukazują m.in. wpływ koczowniczych ludów Wielkiego Stepu na jej przebieg
- Jacek Hugo-Bader *Biała gorączka* oraz *W rajskiej dolinie wśród zielska* - zbiory reportaży ze współczesnej Rosji (i sąsiednich krajów); czytając, trzeba uwzględnić, że autor poszukiwał w Rosji tematów strasznych, ludzkich nieszczęść, i taki, a nie inny wycinek obrazu kraju przedstawił w książkach.
- Ryszard Kapuściński *Imperium* - znakomite reportaże z radzieckich republik z czasów trwania ZSRR i z momentu jego upadku; dają pewną perspektywę, gdy patrzy się na Rosję dzisiaj.
- Piotr Milewicz *Transsyberyjska. Droga żelazną przez Rosję i dalej*. Relacja z kolejowej podróży, wzbogacona znakomitymi opisami historii budowy Transsybu i masą cytatów z rozmaitych źródeł.
- Peter Pomerantsev *Jądro dziwności. Nowa Rosja* - przystępnie napisany, reporterski opis dzisiejszej Rosji, a szczególnie świata polityki, biznesu i mediów; autor - dziennikarz urodzony w ZSRR, wychowany i żyjący w Wielkiej Brytanii
- Jakub Rybicki *Po Bajkale* - szeroka relacja z zimowej rowerowej wyprawy na zamrożony Bajkał autorstwa człowieka, który ruszył tam „w poszukiwaniu dobra, prawdy i piękna”; opisuje Rosję i Rosjan z zupełnie innej perspektywy niż większość reporterów i publicystów.
- Olgierd Świerzewski *Zapach miasta po burzy* - to „tylko” powieść, a do tego o szachistach i ich świecie - ale niewiele książek tak dobrze opisuje atmosferę życia w Rosji od lat 70. do współczesności.
- Mariusz Wilk *Wołoka* - poetycko-filozoficzne opowieści o rosyjskiej północy; pozwalają spojrzeć na Rosję z pewną głębią.
- Michał Milczarek *Donikąd* to opowieść o wyprawach na końce świata: Kamczatkę, Kołymę, do Workuty, Ewenkii, Norylska. To zapiski z miejsc, w których byt graniczy z nicością. To obsesyjna wędrówka na wschód przez śnieg, kości i pustą przestrzeń w poszukiwaniu kresu mapy i kresu rzeczywistości.

Transsyberyjska. Droga żelazną...

Donikąd

Księgarnia

Duży wybór literatury okolo podróźniczej posiada Księgarnia Bookowski. Działa w internecie - bookowski.eu - oraz na żywo, w Poznaniu w Centrum Kultury Zamek.